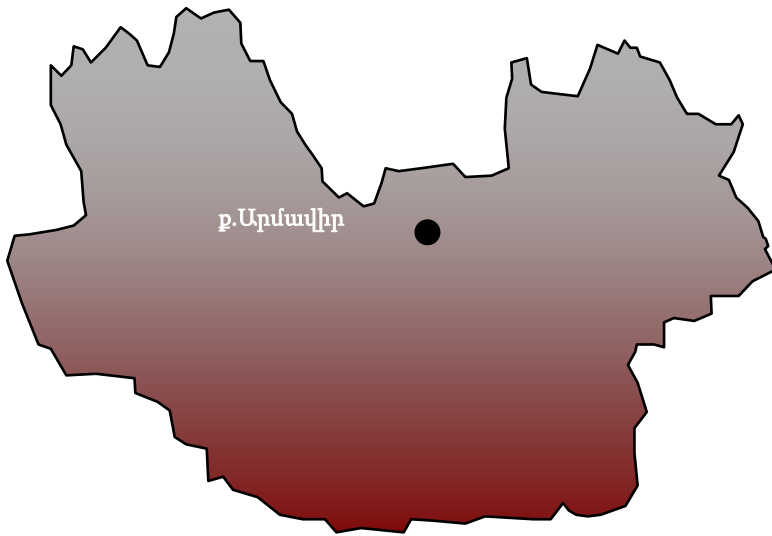

**ՀՀ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ՊԱՏՄԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԵՎ
ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ**

Մարզկենտրոնը՝
ք.Արմավիր

Տարածաշրջանները՝
Արմավիր,
Էջմիածին,
Բաղրամյան

Քաղաքները՝
Վաղարշապատ,
Արմավիր,
Մեծամոր

Տարածքը	1 242 քառ. կմ
ՀՀ տարածքում մարզի տարածքի տեսակարար կշիռը	4.2 %
Քաղաքային համայնքներ	3
Գյուղական համայնքներ	94
Քաղաքներ	3
Գյուղեր	95
Բնակչության թվաքանակը 2011թ. տարեվերջին	287.4 հազ. մարդ
<i>այդ թվում՝</i>	
քաղաքային	102.4 հազ. մարդ
գյուղական	185.0 հազ. մարդ
ՀՀ բնակչության ընդհանուր թվաքանակում մարզի բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը, 2011թ.	8.8 %
Քաղաքային բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը	35.6 %
Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր	79 049 հա
այդ թվում՝ վարելահողեր	39 399 հա

ՀՀ Արմավիրի մարզը գտնվում է հանրապետության արևմտյան հատվածում:

Մարզը հյուսիսից սահմանակից է ՀՀ Արագածոտնի մարզին, արևելքից՝ մայրաքաղաքին, հարավ-արևելքից՝ ՀՀ Արարատի մարզին և արևմուտքից՝ պետական սահմանով, սահմանակից է Թուրքիային:

Մարզի տարածքով են անցնում հանրապետական նշանակություն ունեցող ավտոխճուղիներ՝ Երևան–Արմավիր, Երևան–Քարակերտ և Երևան–Գյումրի, ինչպես նաև Երևան–Թբիլիսի երկաթուղին:

ՀՀ Արմավիրի մարզը հանրապետությունում առանձնանում է իր զարգացած գյուղատնտեսությամբ և արդյունաբերությամբ: Մարզի աշխարհագրական դիրքը և բնակլիմայական պայմանները նպաստավոր են, ինչպես բուսաբուծության (բազմամյա տնկարկներ, բանջարեղեն), այնպես էլ անասնաբուծության զարգացման համար:

Անասնաբուծության բնագավառում հիմնականում զարգացած է խոշոր և մանր եղջերավոր անասնաբուծությունը, խոզաբուծությունը և թռչնաբուծությունը, իսկ բուսաբուծության մեջ՝ պտղաբուծությունը, խաղողագործությունը, բանջարաբուծությունը և բոստանաբուծությունը: Հիմնականում մշակվում են հացահատիկարնդեղենային և բանջարաբոստանային մշակաբույսեր:

Արդյունաբերությունը մասնագիտացած է էլեկտրաէներգիայի, սննդամթերքի, ըմպելիքի, ակոհոլային խմիչքի արտադրության ու շինանյութերի հանքավայրերի շահագործման ուղղություններում:

Քեոնատղևորափոխադրումները մարզում իրականացվում են ավտոմոբիլային տրանսպորտով:

2011թ.-ին **մարզի տնտեսության** հիմնական հատվածների տեսակարար կշիռները ՀՀ համապատասխան ճյուղերի ընդհանուր ծավալում կազմել են.

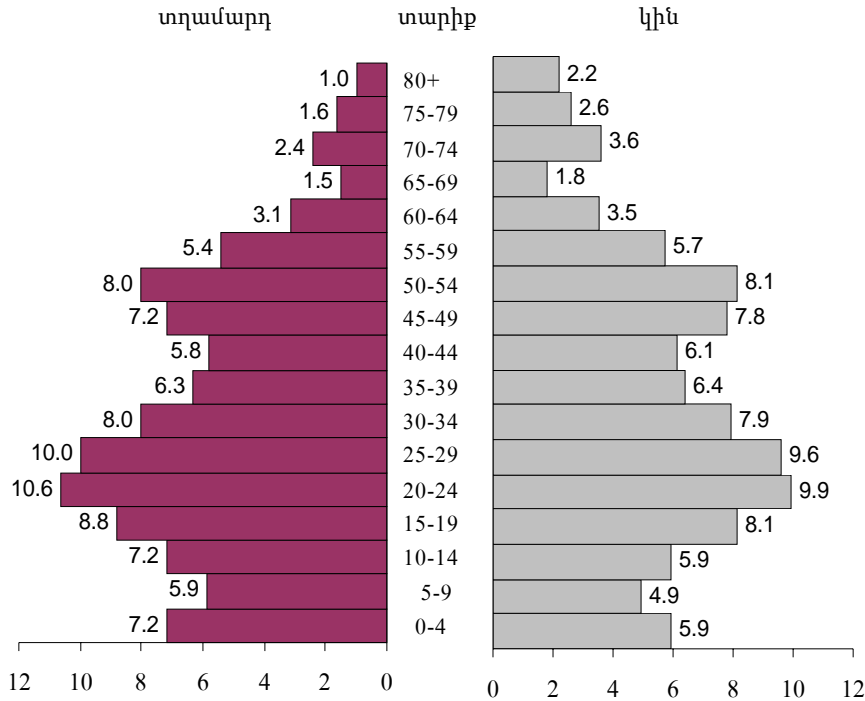
- արդյունաբերություն՝ 4.2%,
- գյուղատնտեսություն՝ 16.8%,
- շինարարություն՝ 3.6%,
- մանրածախ առևտուր՝ 2.3%,
- ծառայություններ՝ 1.8%:

Արմավիր քաղաքը (2011թ. տարեվերջին՝ 34.0 հազ. բնակիչ) գտնվում է Երևան քաղաքից 44 կմ դեպի հյուսիս-արևմուտք:

Մեծամոր քաղաքը (2011թ. տարեվերջին՝ 10.6 հազ. բնակիչ) քաղաքը (Երևանից 38 կմ հեռավորությամբ) նշանավոր է ՀՀ ատոմակայանով, որը զբաղեցնում է 300 հա տարածք, իր մեծությամբ և հզորությամբ միակն է Հարավային Կովկասում:

Վաղարշապատ քաղաքը (2011թ. տարեվերջին՝ 57.8 հազ. բնակիչ) գտնվում է Երևանից 20 կմ հեռավորության վրա: Մեծությամբ և նշանակությամբ մարզում այն առաջին քաղաքն է:

ՄՇՏԱԿԱՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ, 2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
%

ՄԱՆՐԱԾԱԽ ԱՌԵՎՏՐԻ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐ

	Քանակը				
	2007	2008	2009	2010	2011
Մանրածախ առևտրի օբյեկտներ, ընդամենը	376	592	610	649	678
<i>այդ թվում՝</i>					
խանութներ	80	106	141	190	208
կրպակներ	243	433	416	405	416
գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկաներ	2	2	2	2	2
սպառողական սպրանքների շուկաներ	3	3	3	4	4
առևտրի այլ օբյեկտներ	48	48	48	48	48

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	Քանակը				
	2007	2008	2009	2010	2011
Պետական նախադպրոցական	53	52	57	56	55
Պետական հանրակրթական	123	124	121	121	121
Ոչ պետական հանրակրթական	1	1	1	2	2
Երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	14	11	15	10	14
Պետական նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական	1	1	1	1	2
Պետական միջին մասնագիտական ուսումնական	5	5	5	5	5
Ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական	2	3	3	2	2

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐ

Համայնքի անվանումը	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ
Արմավիր	ք. Արմավիր	33 975
Մեծամոր	ք. Մեծամոր	10 634
Վաղարշապատ	ք. Վաղարշապատ	57 753

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐ

	Համայնքի անվանումը	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ **
1	Ալաշկերտ		1 956
2	Ակնալիճ		3 283
3	Ակնաշեն		1 724
4	Աղավնատուն		3 562

* Այստեղ և հետայսու՝ ՀՀ մարզերի քաղաքային համայնքների բնակչության թվաքանակը ներկայացվել է ՀՀ 2001թ. մարդահամարի հիմքով վարվող ընթացիկ հաշվառմամբ:

** Այստեղ և հետայսու՝ ՀՀ մարզերի գյուղական համայնքների այս տվյալների սկզբնաղբյուրը՝ գյուղական համայնքների կողմից տարեկան կտրվածքով ներկայացվող «Գյուղական բնակչության սեռատարիքային կազմը» պետական վիճակագրական հաշվետվություններն են: Այդ սկզբնաղբյուրներով ՀՀ 866 գյուղական համայնքների մշտական բնակչության թվաքանակների հանրագումարը՝ ամբողջությամբ ըստ մարզերի ունի որոշակի շեղում բնակչության ընթացիկ հաշվառման համանուն տվյալներից, որոնք խարսխված են ՀՀ արդարադատության նախարարության և ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության վարչական ռեգիստրների տվյալների վրա (շեղումը՝ 01.01.2012թ.-ի դրությամբ ՀՀ մասշտաբով՝ կազմել է +4.7%): Շեղումը հիմնականում պայմանավորված է գյուղական համայնքների միջև խնդրո առարկա տեղեկատվության փոխանակման, համադրման և անվանական տվյալների մակարդակով ստուգաճշտման համակարգի բացակայությամբ:

	Համայնքի անվանումը	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ **
5	Ամասիա		1 179
6	Ամբերդ		1 798
7	Այգեկ		1 647
8	Այգեշատ (Արմավիրի տարածաշրջան)		2 089
9	Այգեշատ (Էջմիածնի տարածաշրջան)		2 044
10	Ապագա		1 958
11	Այգեվան		1 655
12	Առատաշեն		3 049
13	Արագած		2 963
14	Արագափ		1 802
15	Արաքս (Արմավիրի տարածաշրջան)		2 098
16	Արաքս (Էջմիածնի տարածաշրջան)		1 968
17	Արգավանդ		2 539
18	Արգինա		557
19	Արմավիր		3 560
20	Արշալույս		4 092
21	Արտամետ		226
22	Արտաշար		1 390
23	Արտիմետ		2 177
24	Արևադաշտ		304
25	Արևաշատ		2 181
26	Արևիկ		2 888
27	Բագարան		676
28	Բաղրամյան (Բաղրամյանի տարածաշրջան)		1 024
29	Բաղրամյան (Էջմիածնի տարածաշրջան)		3 075
30	Բամբակաշատ		3 404
31	Բերքաշատ		589
32	Գայ		3 456
33	Գեղակերտ		3 254
34	Գետաշեն		2 630
35	Գրիբոյեդով		1 966
36	Դալարիկ		4 343
37	Դաշտ		1 009
38	Դոդս		1 510
39	Եղեգնուտ		2 138
40	Երասխահուն		2 127
41	Երվանդաշատ		727
42	Զարթոնք		2 485
43	Լենուղի		1 722
44	Լեռնագոգ		2 282
45	Լեռնամերձ		496
46	Լուկաշին		2 601
47	Լուսազյուղ		1 232
48	Խանջյան		2 017
49	Խորոնք		2 931
50	Ծաղկալանջ		1 590
51	Ծաղկունք		1 361
52	Ծիածան		1 309
53	Կողբավան		113
54	Հայթաղ		3 139

	Համայնքի անվանումը	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ **
55	Հայկաշեն		1 504
56	Հայկավան		1 419
57	Հացիկ		2 902
58	Հովտամեջ		1 446
59	Հուշակերտ		1 036
60	Մայիսյան		1 991
61	Մարգարա		1 488
62	Մեծամոր		1 399
63	Մերձավան		3 474
64	Մյասնիկյան		4 505
65	Մրգաշատ		6 420
66	Մրգաստան		1 556
67	Մուսալեռ		2 674
68	Նալբանդյան		5 208
69	Նոր Արմավիր		1 984
70	Նոր Արտագերս		1 725
71	Նորակերտ		3 240
72	Նորապատ		1 986
73	Նորավան		1 263
74	Նոր Կեսարիա		1 603
75	Շահումյան		1 920
76	Շահումյանի թոչնաֆաբրիկա		1 222
77	Շենավան		1 877
78	Շենիկ		1 065
79	Ոսկեհատ		3 437
80	Պտղունք		1 912
81	Ջանֆիդա		3 384
82	Ջրաշեն		865
83	Ջրառատ		3 191
84	Ջրարբի		1 736
85	Սարդարապատ		6 249
86	Վանանդ		1 022
87	Վարդանաշեն		1 336
88	Տավոռիկ		364
89	Տանձուտ		2 018
90	Տարոնիկ		2 255
91	Փարաքար	•Փարաքար •Թախրով	8 952
92	Փշատավան		2 592
93	Քարակերտ		4 673
94	Ֆերիկ		433

**ՀՀ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ 10 000 ԲՆԱԿԻՉ ՈՒՆԵՑՈՂ
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԻ ՇԱՐՔ ԲՆՈՒԹԱԳՐԻՉՆԵՐ, 2011թ.**

	Ընդամենը	նրանցից՝	
		կանայք ¹	տղամարդիկ ¹
Բնակչությունը, մարդ	10 000	5 061	4 939
Ծնվածներ, մարդ	138	65	73
Մահացածներ, մարդ	80	38	42
Ամուսնություններ	65	X	X
Ամուսնալուծություններ	7	X	X
Մեկ բնակչի ապահովվածությունն ընդհանուր բնակմակերեւոյթով, քառ.մ	37.0	X	X
Կրթության ոլորտ. հաճախումը կրթօջախներ, մարդ՝			
նախադպրոցական	149	74	75
հանրակրթական	1 282	680	602
երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	69	47	22
նախնական մասնագիտական (արհեստագործական)	11	3	8
միջին մասնագիտական	53	28	25
բարձրագույն մասնագիտական	11	3	8
Առողջապահության ոլորտ՝			
հաճախել են պոլիկլինիկա տարվա ընթացքում (հաճախումների քանակը)	30 082
Մարզիկներ, մարդ	32	4	28
Զբոսվածներ, մարդ	4 437	2 022	2 415
նրանցից՝ գիտական հիմնարկներում	5	3	2
նրանցից՝ գիտության դոկտոր	0.0	-	0.0
գիտության թեկնածուներ	2	1	1
ուսուցիչներ	135	115	20
բժիշկներ	14
միջին բուժանձնակազմ	40
Գործազուրկներ, մարդ	275	156	119
Սոցիալական ապահովության ոլորտ			
ընդամենը կենսաթոշակառուներ, տարեվերջի դրությամբ, մարդ	1 328
աղքատության ընտանեկան նպաստ և միանվագ դրամական օգնություն ստացող ընտանիքներ	182	X	X
Հաճախումների քանակը տարվա ընթացքում			
գրադարան	30 992
թատրոն	-	-	-
համերգ	-	-	-
թանգարան	863
Իրավական ոլորտ			
հանցագործության դեպքերի քանակը, տարվա ընթացքում այդ թվում՝ ոչ մեծ ծանրության	31	X	X
միջին ծանրության	13	X	X
ծանր	5	X	X
առանձնապես ծանր	0.0	X	X

¹ Ցուցանիշները հաշվարկային են: